

Jaarverslag

KHB

2018

VOORWOORD

Het jaar 2018 was niet alleen het derde en laatste jaar waarin de Koninklijke Hondenbescherming (KHB) vorm gaf aan het meerjarenbeleidsplan van 2015-2018. Het was ook het jaar waarin het bestuur met behulp van veel externe input de goede weg voor honden, hondenwelzijn en de vereniging zocht om de organisatie ook in de toekomst optimaal waarde te laten toevoegen. Onvoldoende hondkennis, aan de bron van veel knelpunten met honden lijkt ook in de toekomst een zorgpunt waar de Koninklijke Hondenbescherming verbetering wil aanbrengen. De afgelopen jaren heeft de organisatie hierop, al dan niet in samenwerking met andere partijen, gestuurd en haar expertise zal in de toekomst vele honden, hondenbezitters en anderen in de samenleving ten goede komen. In dit jaarverslag leest u over de specifieke activiteiten die in 2018 zijn ontplooid en geven we daarvan de financiële verantwoording. Uiteraard leest u daarbij ook over onze direct hondgerichte activiteit betreffende de opvang van oudere honden. Een activiteit die in de toekomst mogelijk een nog grotere rol gaat spelen voor de organisatie. Een activiteit waar niet alleen wij, maar ook de vele adoptanten van de grijze snuiten met recht bijzonder trots op zijn. Graag bedank ik namens het team van medewerkers en vrijwilligers iedereen die in 2018 heeft geholpen om de wereld voor hond (én mens) fijner, levendiger en veiliger te maken.

Den Haag, 6 juni 2019
Ir. Ineke R. van Herwijnen
Directeur KHB
info@hondenbescherming.nl
070-3388538 (ma t/m do, 9.30-14.30)

Op de foto alerte reisgezel Moya, een van onze oude honden die begin 2019 verwelkomd werd.

INHOUDSOPGAVE	
BESTUURSVERSLAG	5
Koninklijke Hondenbescherming	6
Algemeen	6
Doelstelling	6
Organisatievoering	8
Organisatie	8
Bestuur	8
Kantoor	8
Personeel	8
Vrijwilligersbeleid	8
Bezoldiging directeur	9
Verantwoordingsverklaring	9
Bestuur	9
Besteding middelen	9
Omgang met belanghebbenden	9
CBF-keurmerk	10
Publicatie jaarverslag en jaarrekening	10
Leden	11
Risico's en risicobeheersing	11
Algemene risico's	11
Financiële risico's en fraudepreventieve maatregelen	12
Verwacht vermogensscenario	13
Proces van risicomangement	13
Activiteiten	14
Wetenschappelijk onderzoek	14
Educatie & voorlichting	14
Politieke lobby & juridische ondersteuning	15
Herplaatsingsbevordering - Dutch Cell Dogs	17
Opvang oudere honden	17
Financiën	18
Algemeen & ANBI	18
Besteding aan doelstelling	18
Kosten en baten eigen fondsenwerving	18
Kosten beheer en administratie	18
Beleggingsbeleid	19
Toelichting jaarrekening	19
Evaluatie 2018	20
Activiteitenniveau	20
Organisatieniveau	20
Financieel niveau	20
Strategie 2019	21
Activiteitenniveau	21
Organisatieniveau	21
Financieel/fondsenwervend niveau	21
Begroting staat van baten en lasten 2018	22
JAARREKENING	23
Balans per 31 december 2018	24
Staat van baten en lasten over 2018	26
Kasstroomoverzicht	28
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	29
Lastenverdeling	32
Toelichting op de balans per 31 december 2018	34
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	43
Overige gegevens	48
Controleverklaring	49

**BESTUURSVERSLAG
KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING**

Koninklijke Hondenbescherming

Algemeen

De Koninklijke Hondenbescherming (KHB) is bij notariële akte opgericht op 22 februari 1912. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 24 juli 2013 bij notariskantoor Van Wijk, Gorsira & Tacken gevestigd te Wassenaar. De vereniging is gevestigd aan de Statenlaan 108, 2582 GV Den Haag. De rechtsvorm is vereniging. De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden onder nummer 40409239.

Doelstelling

Volgens artikel 2 van de statuten heeft de vereniging tot doel

- de eerbied voor het leven van alle huisdieren te bevorderen en in het bijzonder de eerbied voor het leven van de hond, het dier dat in de loop der eeuwen als huisdier volkomen afhankelijk van de mens is geworden;
- onverkorte handhaving van de -vooral door haar streven bereikte- huidige wettelijke bepalingen ter bescherming van de hond;
- bestrijding van misbruiken en wantoestanden die zich kunnen voordoen bij
 - het fokken en/of vermeerderen van honden;
 - de handel alsmede in- en uitvoer van honden;
 - de onderbrenging in asiels en/of pensions van honden;
 - het verrichten van proeven op honden;
 - het houden van wedstrijden met honden;
 - het africhten van honden voor welk doel dan ook;
 - het verrichten van arbeid door en de bewaking en/of beveiliging met honden;
 - de vervuiling van de leefomgeving van honden;
 - het zich ontdoen van en de beëindiging van het leven van honden.
- In het algemeen zal de vereniging zich verzetten tegen toestanden, handelingen en nalatigheden, die het welzijn van de honden in gevaar brengen of kunnen brengen en de mens onwaardig zijn.
- Teneinde de hiervoor vermelde doelstellingen te bereiken casu quo te handhaven heeft de vereniging mede tot taak -al dan niet met andere dierenbeschermingsorganisaties- het in stand houden en coördineren van een landelijke inspectiedienst.

Missie

De KHB gelooft dat samenleven tussen mens en hond beter kan en moet. Daarom is haar missie **welzijn van honden in Nederland te vergroten en verantwoord hondenbezit te stimuleren, zodat voor hond, hondenbezitter en samenleving het leven rijker wordt.**

Visie

Honden kunnen in de handen en het thuis van een verantwoorde hondenbaas een goed leven leiden, een leven in welzijn. Honden zijn prachtige dieren die hun eigenaar veel levensplezier en gezondheidsvoordelen kunnen geven. Verantwoord hondenbezit draagt bovendien bij aan een betere samenleving.

Samenleven met honden behoort al vele jaren bij onze samenleving. (Deze is zelfs deels ontstaan dankzij het samenleven met honden. Als hoeder, herder, bewaker en bijvoorbeeld als hulp tijdens de jacht, maakten honden ons werk lichter en daarmee vooruitgang mogelijk.) De huidige leefstijl van de mens en de maatschappij van vandaag de dag maken een leven in welzijn voor de hond en verantwoord hondenbezit echter geen vanzelfsprekendheid. Drukke leefschema's en trends brengen nieuwe uitdagingen en belemmeren het bereiken van een voldoende hoog hondenwelzijnsniveau.

Een verantwoord hondenbezitter kan zijn hond de tijd, aandacht, verzorging, opvoeding en begeleiding bieden die de hond verdient, waardoor het welzijn van de hond gegarandeerd is en de hondenbezitter en diens omgeving de hond verwelkomen als meerwaarde in hun leven. Een verwelkomende samenleving op haar beurt, biedt de hond en diens begeleider voldoende ruimte om samen mooie avonturen te kunnen beleven en de hond op een verantwoorde manier hond te laten zijn.

Ambitie

De KHB wil als mediator tussen hond, hondenbezitter en diens omgeving, het welzijn van de hond vergroten en het leven van de hond, diens eigenaar en zijn omgeving rijker maken.

Kernwaarden

De KHB is sterk in het verbeteren van de situatie van het dier “in de context”. Ze werkt niet met tegenkracht, maar met (al dan niet prikkelende) “meekracht”. Door de mens te beïnvloeden, verbetert ze de situatie van het dier. De laatste jaren heeft de organisatie ingezet op het verstevigen van voorlichtende kennis en kunde, niet in de laatste plaats middels subsidie voor wetenschappelijk onderzoek naar impulsaankoop van honden. De kernwaarden van de KHB zijn: deskundig, integer en alert.

Deskundig

De KHB is een deskundige organisatie die de deskundigheid van haar medewerkers doorontwikkelt, professioneel in haar werkveld optreedt en middels onderzoek en ontwikkeling de kennis over honden en hondenbezit verder (helpt) ontwikkelen.

Integer

De KHB is een betrouwbare partner die met verstand beslissingen neemt en uitdraagt.

Alert

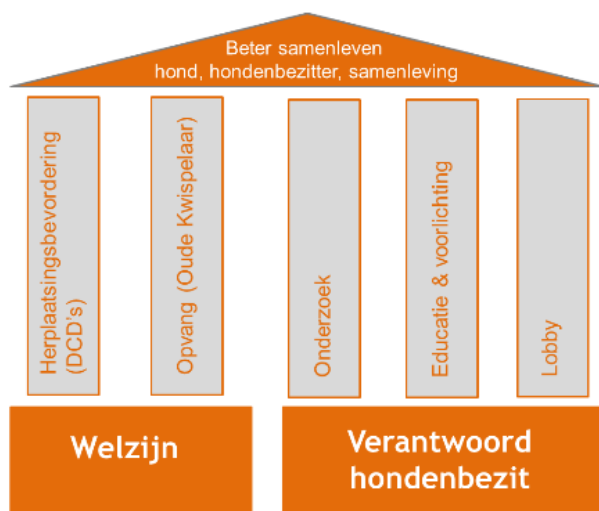
De KHB is alert op maatschappelijke ontwikkelingen die voor honden(welzijn), hondenbezitters en de samenleving relevant zijn.

Activiteiten

Om haar missie te verwezenlijken voert de KHB vijf activiteiten uit:

1. Wetenschappelijk onderzoek
2. Educatie & voorlichting
3. Politieke lobby & juridische ondersteuning, inclusief het tegengaan van dierverwaarlozing/mishandeling (ondersteuning Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling - LED)
4. Herplaatsingsbevordering (Dutch Cell Dogs - DCD's)
5. Opvang (Oude Kwispelaar)

Onderstaande figuur geeft de vijf activiteiten in samenhang weer.

ORGANISATIEVOERING

Organisatie

De KHB wordt als vereniging door het bestuur bestuurd. De Algemene Ledenvergadering (ALV) fungeert als toezichthoudend orgaan. De directeur van de organisatie stuurt het kantoor aan, waar de twee beleidsmedewerkers, de bureaumedewerker en de financieel medewerker werkzaam zijn. Het merendeel van deze medewerkers werkt parttime, zoals hieronder is te lezen in de paragraaf 'Kantoor'.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur gedurende het verslagjaar 2018:

Dhr. mr. T.I.M. Bosch	voorzitter	(zitting sinds 2013)
Dhr. D. ten Holder MA	bestuurslid	(zitting sinds 2017)
Mw. mr. B.E.V. Langeler	bestuurslid	(zitting sinds 2009)
Dhr. mr. G.J. van Slooten	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Mw. mr. L.E.D. Tjeertes	secretaris	(zitting sinds 2016)
Dhr. R.M. de Vink	penningmeester	(zitting sinds 2013)
Dhr. mr. drs. E. Virginia	bestuurslid	(zitting sinds 2017)

De bestuursleden nemen op vrijwillige basis deel aan het bestuur van de KHB. Ze ontvangen geen vergoedingen. De bestuursleden vallen onder het algemene vrijwilligersbeleid van de vereniging. De directeur van de KHB heeft in het jaar 2018 als onbezoldigde nevenfunctie vervuld: adviseur van Certipet. De bestuursleden van de KHB hebben geen relevante nevenfuncties. De heer de Vink, penningmeester, is werkzaam bij ABN-AMRO Mees Pierson. De bestuursleden worden benoemd tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) voor de duur van drie jaar. Deze bestuurstermijn kan maximaal viermaal verlengd worden. Bestuursleden leggen tijdens de ALV verantwoording af aan de (aanwezige) leden voor het gevoerde financiële beleid en beheer. Op 20 juni 2018 hebben de aanwezige leden ingestemd met het dechargeren van het bestuur voor het gevoerde beleid en beheer over 2017. In 2019 vindt de ALV plaats in juni. De datum van de ALV wordt gecommuniceerd via het nieuwsmagazine van de organisatie.

Het bestuur is in het verslagjaar 2018 zesmaal bijeen geweest om te vergaderen. De jaarrekening 2017 en de begroting voor 2018 zijn in de ALV van 20 juni 2018 definitief vastgesteld. Het bestuur heeft op 31 maart 2019 haar functioneren geëvalueerd over het verslagjaar. De resultaten van deze evaluatie zijn opgenomen in het verslag van de betreffende vergadering. De financiële/kascommissie wordt jaarlijks tijdens de ALV benoemd en controleert, zonder daarvoor vergoeding te ontvangen, het financiële beleid.

Kantoor

Personeel

Bij de KHB zijn vijf medewerkers in dienst, merendeel parttime, totaal 3,6 FTE. Medewerkers worden in hun persoonlijke ontwikkeling begeleid middels persoonlijke ontwikkelplannen. Er is door het bestuur voor de medewerkers een Arbobeleid geformuleerd. Elk jaar zijn er één of meerdere studenten bij de organisatie welkom die zich overwegend met dierinhoudelijke onderwerpen bezighouden.

Vrijwilligersbeleid

Bestuursleden en overige vrijwilligers vallen onder het vrijwilligersbeleid van de vereniging.

Integriteitsbeleid

In de eerste bestuursvergadering van 2019 stelt het bestuur van de KHB integriteitsbeleid vast, n.a.v. richtlijnen van Goede Doelen Nederland. Het document benoemt machts, financiële en interpersoonlijke aspecten van integriteit. In het verslagjaar 2018 zijn geen integriteitsknelpunten naar voren gekomen. (Potentieel) ernstige situaties meldt de KHB binnen vijf werkdagen bij GDN en het CBF.

Bezoldiging directeur

Het bestuur heeft op haar bestuursvergadering van maart 2019 het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten besproken en daarin geen wijzigingen gedaan. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Koninklijke Hondenbescherming de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Koninklijke Hondenbescherming leidde tot een zogenaamde BSD-score van 245 punten met een maximaal jaarinkomen van €64.780,-. Het voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg €35.597,- voor de enige directeur. Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van €64.780,- per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Verantwoordingsverklaring

Bestuur

Benoeming van bestuursleden geschiedt tijdens de ALV op voordracht. Bij de samenstelling van het bestuur wordt getracht diverse belangrijke disciplines vertegenwoordigd te laten zijn, zoals uit het notariaat, de diergeneeskunde, de fiscale en financiële wereld en de politiek. Het bestuur van de KHB is belast met het besturen van de vereniging. Het bestuur houdt toezicht op het behalen van gestelde doelen en de wijze waarop deze worden bereikt. Middels het jaarverslag wordt hierover verantwoording afgelegd. Een samenvatting van het jaarverslag wordt onder de leden verspreid voordat de jaarlijkse algemene ledenvergadering (ALV) plaatsvindt. Op aanvraag wordt het complete jaarverslag aan leden verstuurd voorafgaand aan de ALV en bij de ALV ligt het ter inzage. De ALV fungeert als het toezichthoudende orgaan van de organisatie. Deze verleent het bestuur jaarlijks decharge voor het gevoerde (financiële) beleid. Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid van de vereniging en stelt de financiële richtlijnen vast. Tijdens de jaarlijkse ALV wordt het beleid uiteengezet aan de aanwezige leden en wordt de begroting voor het betreffende jaar aan hen voorgelegd. Uitvoering van het vastgestelde beleid ligt in handen van de directeur KHB. Het bestuur voert hierover controle en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding. Het functioneren van de directeur KHB wordt jaarlijks geëvalueerd.

Besteding middelen

De KHB en de leden van haar bestuur werken continu aan een optimale besteding van middelen zodat ze effectief en doelmatig haar doelstellingen kan realiseren. Richtinggevend zijn hierbij de statuten van de vereniging. Jaarplannen en meerjarenplannen geven aan welke doelen zijn gesteld in de betreffende periodes. Evaluaties met betrekking tot het behalen van gestelde doelen worden weergegeven in het jaarverslag en in evaluatiedocumenten. Het jaarverslag is na de ALV beschikbaar op de website van de organisatie. De middelenbesteding wordt vastgelegd in een jaarlijkse begroting. Door de kantoormedewerker van de KHB wordt een administratie bijgehouden van binnengekomen nalatenschappen. Hij voert ook de ledenadministratie waarin de gegevens van de leden worden geregistreerd. De financieel medewerker voert de boekhouding, welke aan het einde van het jaar aan een accountantscontrole wordt onderworpen.

Integriteitsbeleid & omgang met belanghebbenden

De belangrijkste belanghebbenden van de KHB zijn als volgt onder te verdelen.

- A) (Meewerkende) belanghebbenden die het werk mede mogelijke maken:
- Adoptanten van honden in de opvang voor oudere honden

- Donateurs
- Erflaters
- Leden
- Vrijwilligers
- (Samenwerkings)partners & sponsors

B) (Ontvangende) belanghebbenden die bereikt (moeten) worden:

- Honden (in nood)
- Hondenbezitters (in spé)
- De maatschappij (ouders van kinderen, kinderen, recreanten, buurtgenoten van hondenbezitters, gemeenten, overheid, etc.)

De KHB en de leden van haar bestuur streven naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten. Voor de meewerkende belanghebbenden is de organisatie van maandag tot en met donderdag tussen 9.30 en 14.30 telefonisch en per mail bereikbaar. Regelmatig worden via deze kanalen vragen beantwoord en komt er feedback binnen. Deze feedback wordt - indien nodig - doorgespeeld naar de verantwoordelijk medewerker. Omdat de organisatie klein is, zijn de lijnen kort en komen gegevens snel en makkelijk bij de juiste persoon terecht.

Nieuws van en over de organisatie wordt gedeeld met de meewerkende belanghebbenden via de website en sociale mediakanalen. Daarnaast is er voor de leden van de vereniging het nieuwsmagazine en ontvangen adoptanten van oudere honden éénmaal per jaar de adoptantenkrant. De KHB zet diverse sociale mediakanalen in voor onder andere haar leden, en ook voor geïnteresseerden. Eénmaal per jaar wordt de ALV georganiseerd waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de leden hun wensen, vragen en klachten met het bestuur delen. Voor de inname en afhandeling van klachten is een klachtenprocedure opgesteld die op de website is geplaatst van de organisatie. Wanneer nabestaanden van erflaters of fondsen er prijs op stellen, worden zij naar wens geïnformeerd over de activiteit of het project waaraan gedoneerd is. Met (samenwerkings)partners worden nieuwsbrieven uitgewisseld. Daarnaast is er elk jaar tot elke week contact over lopende zaken, afhankelijk van wat de activiteiten op dat moment vragen. Sponsors ontvangen het nieuwsmagazine 'Hond' en worden geïnformeerd over projecten of activiteiten die hen in het bijzonder aangaan.

De ontvangende belanghebbenden die middels de activiteiten van de KHB bereikt (moeten) worden, worden betrokken bij het opzetten van nieuwe activiteiten middels bijvoorbeeld focusgroepen. Daarnaast is voor hen van maandag tot en met donderdag tussen 9.30 en 14.30 de organisatie telefonisch en per mail bereikbaar. Voor de te bereiken doelgroepen is daarnaast de combinatie van website (en overige digitale communicatiemiddelen) en sociale media erg belangrijk. Via de sociale media vindt ook veel uitwisseling plaats van gedachten, ideeën en problematieken.

CBF-keurmerk

Sinds 2006 is de KHB drager van het CBF-keurmerk (CBF-Keur) voor goede doelen. Het CBF houdt sinds 1925 gegevens bij over fondsenwerving en goede doelen in Nederland. Daarnaast houdt het CBF toezicht op goede doelen in Nederland. Als een goed doel aan de criteria van het CBF voldoet, krijgt ze een stempel van goedkeuring.

Publicatie jaarverslag en jaarrekening

In het aprilnummer van het nieuwsmagazine 'Hond' wordt de ALV aangekondigd, inclusief agenda. Daarbij wordt aangegeven dat het concept jaarverslag digitaal opvraagbaar is op kantoor, o.a. vanuit milieuoverwegingen niet meer in print. Tevens maakt het bestuur via dit nieuwsmagazine haar doelstellingen voor het nieuwe jaar bekend. Als de leden tijdens de ALV zowel het jaarverslag als de jaarrekening goedkeuren, wordt het verslag gepubliceerd op de website van de organisatie.

Leden

De vereniging telt in januari 2018 1798 leden en in januari 2019 1824 leden. Leden betalen een contributie van minimaal vijftien euro per jaar. Aan leden die middels een automatische incasso hun lidmaatschapsgeld voldoen wordt een korting verleend van twee euro en vijftig eurocent. Het aantal adoptanten van seniorenhonden is begin januari 2019 169 (180).

Behalve leden en adoptanten, kent de KHB ook donateurs. Allen is de organisatie erg dankbaar voor hun steun. Leden ontvangen het nieuwsmagazine 'Hond' en hebben de rechten en verplichtingen die statutair aan het lidmaatschap verbonden zijn. Voor de leden is het jaarverslag voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering (ALV) opvraagbaar en ligt het ter inzage bij de ALV ter tafel. Na goedkeuring tijdens de ALV wordt het gepubliceerd op de site. De bijdragen van adoptanten van seniorenhonden komen ten heel ten goede aan de opvang van de grijze snuiten. Adoptanten ontvangen de adoptantenkrant met nieuws uit de opvang voor oudere honden. Tussentijds wordt nieuws over de opvang en vooral de honden in de opvang geplaatst op de site en de sociale mediakanalen van de KHB.

RISICO'S & RISICOBEBEERSING

Algemene risico's

De KHB heeft als rechtsvorm vereniging. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks verantwoording aflegt aan de leden middels de algemene ledenvergadering (ALV). De leden hebben dus een toezichthoudende rol. Op financieel gebied zijn er aanvullende toezichthoudende rollen. Hierover is meer te lezen in de paragraaf 'Financiële risico's'.

Iedere goede doelen organisatie kent risico's en bedreigingen. Zo hebben als gevolg van de economische crisis lange tijd veel huishoudens minder bestedingsruimte gehad en waren bij bedrijven sponsoring budgetten kleiner. Andere maatschappelijke trends hebben de organisatie ook geraakt, zoals verhoudingsgewijs meer multiculturaliteit (waarbij soms minder of andere connectie met honden speelt), meer individualisme en minder lange termijn steun aan goede doelen. Vanwege het veranderd 'geefmilieu' heeft de KHB in 2017 bureau Van Dooren gevraagd de fondsenwervende mogelijkheden voor de organisatie op een rij te zetten. Verlaat, wordt van deze organisatie in het voorjaar van 2018 het definitieve verslag ontvangen. In maart 2018 heeft het bestuur van de KHB tijdens een beleidsdag besloten Wiens & Co in te schakelen voor nadere uitwerking van een toekomstvisie en (fondsenwervende) toekomst van de KHB. De leden worden hierover bijgepraat op de ALV van 2018 en verlenen hun goedkeuring aan de plannen.

Sterkte-zwakte analyse

Sterk aan de KHB is dat het een stabiele, degelijke, objectieve en professionele organisatie is in het werkveld. Er is geen andere organisatie die alleen hond-specifiek opereert. De borging van kennis op het gebied van zowel diermanagement/ verzorging/ hulpverlening, gedragskunde en wetgeving is eveneens tamelijk uniek. Hoewel deze eigenschappen sterke punten zijn van de organisatie, heeft ze deze niet 'ten gelde kunnen maken' voor de organisatie in de afgelopen jaren. Leden/donatiewerving op de hieraan gekoppelde activiteiten is niet succesvol toegepast. De KHB heeft een lange geschiedenis van bekwaam en tactvol handelen en resultaten bereiken. Als relatief kleine organisatie gedraagt ze zich 'groot'. Zo is de KHB drager van het volwaardig CBF-Keurmerk en is ze lid van Goede Doelen Nederland. Uiteraard heeft ze ook de ANBI-status. Dit voldoen aan kwaliteitseisen is een krachtig punt, tegelijkertijd vraagt het echter veel (administratieve) last. Het behoudende en stabiele karakter van de organisatie maakt het oppakken van 'grote kansen' lastiger voor de KHB dan voor grote organisaties. Na een aantal jaren hieraan gewerkt te hebben, middels steun aan bijvoorbeeld Dutch Cell Dogs en subsidieverlening aan onderzoek bij de Rijksuniversiteit Groningen en het Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling Universiteit Utrecht, trekt de KHB leringen. Haar 'grote kansen' in de zin van grote projecten hebben initiatieven helpen ontstaan en groeien die van grote waarde zijn voor dierenwelzijn. Echter, voor de organisatie met eigen entiteit brengen ze te weinig naamsbekendheid en fondsenwervende kansen. In de samenwerkingen is het lastig gebleken de

KHB voor het voetlicht te brengen, bijvoorbeeld middels vermeldingen in media. Als gevolg is zij een toekomstonderzoek gestart met twee externe bureaus om een beter profiel met onderscheidend vermogen te destilleren. Een profiel dat nog net zo effectief bijdraagt aan dierenwelzijn en ook fondsenwervende kansen biedt, zodat de organisatie ook op termijn kan voortbestaan.

Leerpunten uit evaluaties

Evalueren doet de KHB vooral op het niveau van activiteit en output. Waar mogelijk wordt aan outcome meting gedaan, maar dit is vanwege schaal en kosten niet altijd realiseerbaar. Na eerdere lessen om met groter PR-budget zoals voor de 'naar doordachte aanschaf'-campagne (infographic zijn bijna een miljoen views), een bijzonder groot bereik te behalen voor haar hooggewaardeerde producten, is in afwachting van het nieuwe profiel, de nieuwe toekomstvisie de afgelopen jaren minder geïnvesteerd in PR en groots doelgroepenbereik. Zodra het profiel met onderscheidend vermogen is bepaald, kan hierin weer effectief worden geïnvesteerd.

Financiële risico's en fraudepreventieve maatregelen

Als vereniging wordt op het bestuur van de KHB toegezien door de algemene ledenvergadering (ALV). Aanvullende toezichthoudende rollen worden vervuld door:

- de accountant Van Oeffel die de jaarrekening opmaakt,
- de controlerende accountant Dubois,
- de financiële/kascommissie.

Om fraude te voorkomen is het proces van fatteren (directeur), betalen (beleidsmedewerker Hulp en Zorg) en inboeken (financieel medewerker) gescheiden. Correspondentie tussen gefactureerde bedragen en betaalde bedragen wordt extra gecontroleerd wanneer de facturen worden verwerkt. Voor grotere bedragen wordt met gezamenlijke (teken)bevoegdheid gewerkt. De bevoegdheid van de directeur is aan een maximum gebonden. Wanneer zich fraude voordoet, wordt als volgt gehandeld:

- Fraude door een van de medewerkers op kantoor, anders dan de directeur. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan de directeur en door de directeur aan het bestuur medegedeeld. Bestuur onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.
- Fraude door de directeur. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan de financieel medewerker die dit direct aan de penningmeester kenbaar maakt. Bestuur onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.
- Fraude door een of meerdere van de bestuursleden. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan alle overige bestuursleden. Deze onderzoeken en gaan over tot passende maatregelen.

Van fraudezaken wordt altijd melding gemaakt tijdens de ALV.

De KHB besteedt de aan haar toevertrouwde gelden met uiterste zorgvuldigheid zodat ze haar missie kan verwezenlijken. Omdat haar activiteiten zich over meerdere jaren uitstrekken en er jaarlijks minder binnenkomt uit adoptiegelden, contributies en donaties, dan er besteed wordt aan de activiteiten, beheert de organisatie een deel van haar vermogen ten gunste van continuïteit van haar inzet. Sinds 2012 is dit beheer uitbesteed aan ABN-AMRO - (Triodos) Mees Pierson om er zeker van te zijn dat beleggen plaatsvindt op basis van duurzaamheidscriteria die stroken met de missie en maatschappelijke opvattingen van de KHB. Er wordt een matig defensief beleggingsbeleid gevoerd, hetgeen conform het advies van de ABN AMRO - Mees Pierson bank is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Per vermogenscategorie, te weten aandelen, alternatieve beleggingen, obligaties en liquiditeiten zijn bandbreedtes vastgesteld en aanvullende criteria om de risico's te beperken. Het beleggingsbeleid van de KHB richt zich op het in standhouden van het vermogen om zo exploitatie mogelijk te maken en in de toekomst mogelijk te houden.

Verwacht vermogensscenario

Het vermogen van de KHB is ruim voldoende om mogelijke verliezen te kunnen dragen zonder dat de exploitatie in gevaar komt. Op basis van de resultaten over de afgelopen tien jaar kan worden vastgesteld dat de opbrengst uit nalatenschappen stabiel zijn, en de afgelopen jaren lager. Op basis van een te verwachten gemiddeld positief rendement van rond de 3% per jaar is lichte daling van het eigen vermogen het meest waarschijnlijke scenario.

Proces van risicomanagement

Om risico's in beeld te brengen en daarop adequate actie te nemen, heeft het bestuur van de KHB in 2013 een risicoanalyse uitgevoerd op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Op basis van deze analyse zijn diverse maatregelen genomen. Zoals in 2014 het aangaan van twee nieuwe steunverleningen aan Dutch Cell Dogs en de subsidie voor het onderzoek naar impulsaanschaf. In hetzelfde jaar is gestart met het bestuderen van het veranderd handhavingsveld, waarna in 2015 verdere gesprekken zijn gevoerd die in 2016 geleid hebben tot het stoppen van de inspectie en ondersteunen van het Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling. De afgelopen twee jaar is de organisatie, o.a. met behulp van externe bureaus, een nieuwe toekomstvisie aan het ontwikkelen. Zodra deze is geformuleerd wordt het proces van risicomanagement in de nieuwe organisatiestructuur en -plannen betrokken.

ACTIVITEITEN

Wetenschappelijk onderzoek

De KHB heeft in 2015 een toezegging voor subsidie gedaan voor vier jaar aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) voor wetenschappelijk onderzoek naar impulsaankoop van honden. Impulsieve aankoop van honden ligt ten grondslag aan veel problematiek, bijvoorbeeld malafide hondenhandel en erfelijkheidsproblematiek. Toch is over het mechanisme achter impulsaanschaf nog onvoldoende bekend. Waarom is het zo lastig om impulsaanschaf tegen te gaan? Op welke wijze kan een potentiële impulsaankoper het beste bereikt worden om een dergelijke - probleemveroorzakende - aankoop tegen te gaan? Medio 2017 zijn de eerste vruchten geplukt van het gesubsidieerde onderzoek. In 2016 wordt met dank aan een subsidie van het Ministerie van EZ de 'geen hondenleven'-campagne afgerond. Hierin zijn vier aspecten naar voren gebracht waarvan de RUG heeft gesignaleerd dat deze nog onvoldoende bekend zijn bij potentiële pupkopers. De voorlichtingsmiddelen worden door respectievelijk 920.000 (infographic) en 470.000 (animatie) mensen gezien. Ondertussen vordert het onderzoek gestaag en wordt in 2017 een artikel over de T0-meting vormgegeven, de T1-meting in april afgerond en de T2 meting gestart. Daarnaast is een online experiment uitgevoerd waarin onderzocht wordt of specifieke motieven om een hond aan te schaffen leiden tot een vertekende beslissing. Tot groot verdriet van zowel bestuur als medewerkers van de KHB overlijdt eind 2017 de promovendus die zich de afgelopen drie jaar zo intens heeft ingezet om het onderzoekstraject tot een succes te maken. Lonneke Vink wordt gemist en gehoor gevend aan haar wensen is in de loop van 2018 een onderzoeker aangetrokken die het promotietraject zal gaan afronden. Esther Bouma is inmiddels gestart en de eerste publicatie in een wetenschappelijk tijdschrift wordt zomer 2019 verwacht.

Educatie & voorlichting

Informatietelefoon en -mailbox

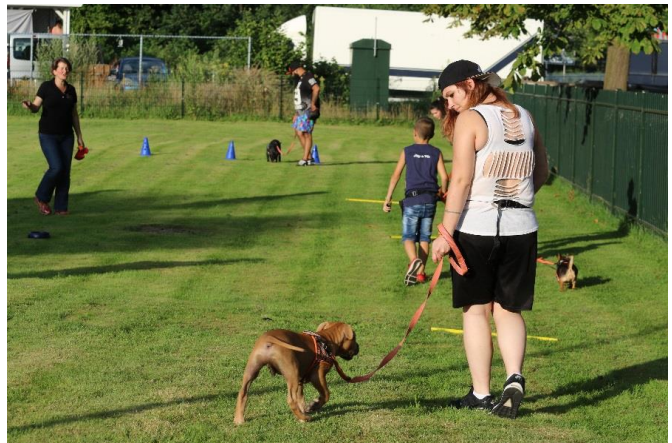
In 2018 is de informatietelefoon en -mailbox van de KHB voor een veelheid aan vragen benaderd. Ook de sociale media worden steeds meer gebruikt door mensen in het land om hun vragen te stellen over diverse hondonderwerpen zoals aanschaf, gedrag, gezondheid.

Adoptantenkrant, Nieuwsmagazine, website en sociale media

In december hebben adoptanten van senioren honden de Adoptantenkrant ontvangen, naast nieuws over de honden (dat tussentijds gedeeld wordt via de website en sociale media), waren er in de krant inhoudelijke artikelen te lezen. Ook het Nieuwsmagazine stond in vol inhoudelijke artikelen. Publicatie daarvan vond driemaal plaats, voor de leden. Voor zowel leden als niet-leden wordt een van de belangrijkste voorlichtingsinstrumenten van de KHB gevormd door haar sociale mediakanalen, ondersteund door de website. Met een totaal van 210.900 nieuwe gebruikers wordt de website nog steeds door velen bezocht. Het Facebook account (10.875 likers) en een Twitter account (2.500 volgers) zijn goed gevuld, met inhoudelijke artikelen, opiniestukken en columns. Vooral berichten over de senioren en columns zijn populair.

Educatief project

In 2018 besluit de KHB het traject af te ronden met het Ontwikkelcentrum het ontwikkeltraject met betrekking tot de educatieve tool voor (V)MBO-jongeren. Het volgens afspraak door het Ontwikkelcentrum uit te voeren onderzoek mbt draagvlak en uitrol onder scholen heeft niet plaatsgevonden. De tool is gereed en in 2019 wordt een andere weg gezocht om het educatieve project met en voor jongeren optimaal beschikbaar te maken.

Wijkgericht project

Op 5 juli 2017 start in Deventer de pilot van het wijkgerichte project, in samenwerking met Dutch Cell Dogs en onder de naam D.O.G. (Doing Only Good). Voor de start van de pilot in Deventer ontstaat in de sociale media heftige ophef over het aanbieden van 'gratis bijeenkomsten'. Nadere uitleg over doelgroep en het doel van de bijeenkomsten - meer mensen naar hondencursus; specifiek hen enthousiasmeren die dit zelf niet overwegen en zo problemen van verwaarlozing en bijtincidenten voorkomen - doet de gemoederen wat bedaren. Hondenscholen in de regio worden telefonisch gebeld met verzoek aanwezig te zijn op laatste bijeenkomst zodat deelnemers aan de bijeenkomsten kunnen doorstromen. Slechts één van de zes scholen is er op de afsluitende avond. Desalniettemin gaan vijf van de acht deelnemers die de eindevaluatie invullen na de bijeenkomsten door op een reguliere hondenschool/vereniging. De bijeenkomsten en trainers worden door de deelnemers beoordeeld met een acht (van tien) gemiddeld; tijdens de bijeenkomsten ligt hun aanwezigheid op tachtig procent en aan het einde van de pilot zijn er geen uitvallende deelnemers. Toch is er aan het programma van de bijeenkomsten nog verbetering mogelijk en noodzakelijk, met name rondom een optimale inhoud en wijze van brengen van die inhoud. In 2018 wordt nagedacht en overlegd, maar geen goede weg gevonden om het project met de juiste mensen en samenwerkingspartners in te richten. Het project wordt daarom tot nader order stilgelegd en een vervanging wordt gevonden in het neutralisatieproject. Aan een bredere basis van mensvaardigheid voor hondenprofessionals wordt bovendien dankzij de leringen uit dit project gewerkt middels het seminar weerstand-meestand

Neutralisatieproject

Vanuit de praktijk komt al langer een roep iets te doen aan de steeds op de radar van hulpverleners terugkerende adressen waar om de zoveel tijd puppy's worden weggehaald. Kan die kraan niet dicht? De KHB draait een pilot met de Diergeneeskundige Kring Haaglanden en de betrokken hulpverleners en draagt zorg voor de castratie/sterilisatie van de eerste honden waardoor terugkerende ongewenste nesten en de lastig plaatsbare puppy's die daarbij hoorden, voorkomen worden.

Kennisfonds - seminar weerstand-meestand

Het belangrijkste onderdeel van het kennisfonds is in 2018 het succesvolle seminar van weerstand naar meestand. Vanuit het wijkgerichte project wordt geleerd dat veel trainers/kynologisch instructeurs/gedragsdeskundigen behoefte hebben aan hands-on training op een optimale omgang met weerstand in hondeneducatiesituaties. Die training wordt in 2018 met een zeer goede beoordeling verzorgd aan een breed scala aan hondenprofessionals met dank aan acteursbureau Luniek.

Andere seminaractiviteiten zijn bijvoorbeeld de lezing van Blijve VierVoeters die uitleg geeft over het verminderen van ervaren stress en angst tijdens een dierenartsbezoek door de hond. Begin 2018 was er in samenwerking met DOAmsterdam een workshop voor politie Limburg over hoog-risico honden.

Politieke lobby & juridische ondersteuning

De Koninklijke Hondenbescherming heeft niet alleen kennis in huis over de hond en zijn houder, ze heeft ook juridische kennis in huis. Vanuit deze kennis lobbyt ze bij overheden voor behoud en verbetering van wetgeving die hondenwelzijn waarborgt. Daarnaast kunnen zowel (collega)organisaties als particulieren bij de organisatie terecht met vragen op het gebied van hond en recht. De KHB focust haar juridische ondersteuning en lobby meer; en wel specifiek op de problemen rondom hoog-risico honden. Nadere invulling van regelgeving rondom HRH blijft uit in 2018. Het wachten is op de uitkomsten van aan Davalon gegund onderzoek. Desalniettemin KHB brengt diverse malen haar visie naar voren, gestoeld op met name het belang van een 'pre-aanschaf cursus' voor elke hond, maar in elk geval voor honden van 'zwaar kaliber'. Om de daad bij het woord te voegen en vooral om te laten zien dat een dergelijke pre-aanschaf cursus makkelijk te realiseren is, maakt de KHB herfst 2018 eenhondvoormij.nl beschikbaar.

Eenhondvoormij.nl

Met eenhondvoormij.nl zorgt de KHB dat er voor elke hondenbezitter in spé makkelijk toegankelijke informatie beschikbaar is over het houden van honden, nog voor hij/zij aan een hond begint. De site wordt gelanceerd met een promotiefilmpje door Bas Muijs, met dank aan De Audio, Made by Annam, M84 Media, en tijdens aandacht van het Radioprogramma DitisdeDag geeft de tegenspreker van de SP de KHB een compliment voor de laagdrempelige wijze waarop de informatie beschikbaar is gesteld.

Tegengaan van dierverwaarlozing/mishandeling

Het in 2016 gestarte Landelijk Expertisecentrum Dierenmishandeling (LED) krijgt in 2018 van de KHB subsidie voor het produceren van zogenaamde dierforensische kits. Deze kits worden alleen na het volgen van een dierforensische workshop, verzorgd dankzij het Nederlands Forensisch Instituut aan veterinaire deskundigen uitgedeeld om op adequate wijze dierforensische sporen te

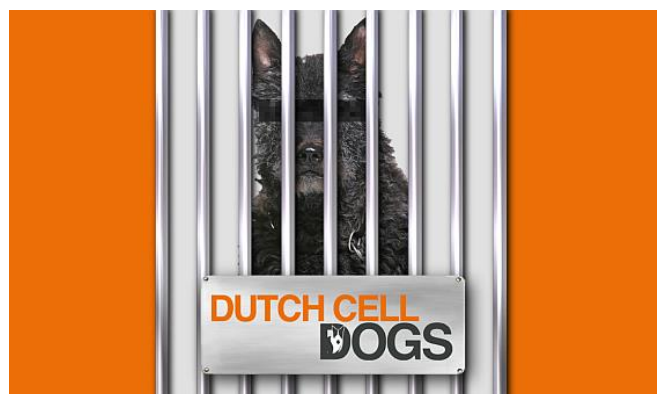
verzekerere . Het LED biedt dierenartsen de mogelijkheid vermoedens van dierenmishandeling door een expertpanel te laten toetsen. Dit verhoogt de kans dat dierenartsen mishandeling herkennen, oppakken en tot een rechtszaak kunnen brengen. Daarnaast zal aan het centrum gekoppeld onderzoek naar mishandeling en mishandelaars optreden tegen en preventie van mishandeling verbeteren. De samenwerking tussen het Nederlands Forensisch Instituut en de Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht is hierbij zeer waardevol. In december 2018 wordt het LED verder uitgerold, naar een bredere groep deelnemende klinieken.

Herplaatsingsbevordering - Dutch Cell Dogs

De KHB is al enige jaren ondersteuner van stichting Dutch Cell Dogs. Dutch Cell Dogs helpt herplaatsingshonden in asielen door ze (soms voor het eerst!) op te voeren. Een opgevoede hond maakt namelijk niet alleen meer kans op een nieuw thuis. De kans dat hij daar mag blijven en een leuk leven kan hebben, is ook groter.

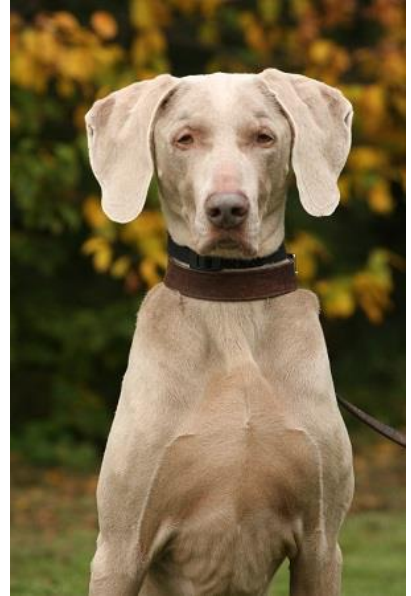
Begin 2019 zijn 613 honden (her)opgevoed in samenwerking met dertien asielen.

Opvang (Oude Kwispelaar)

Voor een kwetsbare categorie herplaatsingshonden, namelijk die van tien plus, spant de KHB zich niet alleen in middels herplaatsingsbevordering. Voor deze honden realiseert zij ook opvang. Zij doet dit inmiddels ruim vijftien jaar en sinds 2011 in samenwerking met Dierentehuis 's-Hertogenbosch. Helaas zijn er sinds lange tijd bestuurlijke strubbelingen bij het Dierentehuis. Hoewel de kwaliteit van zorg aan de oudere honden hieronder niet lijdt, vindt het bestuur van de KHB de ontstane situatie bij het Dierentehuis zeer zorgelijk. In 2018 is daarom met het bestuur van het Dierentehuis een extra gesprek op bestuursniveau gevoerd. Helaas is op de afspraken die daar zijn gemaakt door het bestuur van het Dierentehuis onvoldoende navolging gegeven.

Gelukkig ging de dagelijkse zorg voor en plaatsing van alle fijne grijze snuiten door! In 2018 zijn 51 honden geplaatst! Helaas overleden er ook drie honden bij ons. De korste verblijfsduur was van kruising Blayca, die na zes dagen richting een nieuwe goede mand werd uitgezwaaid. Voor Rottweiler Ben mochten we het langst zorgen, 162 dagen werd hij door alle medewerkers en vrijwilligers vertroeteld.

FINANCIËN

Algemeen & ANBI

De opstelling van de jaarcijfers is conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende instellingen, hetgeen een van de vereisten is voor het CBF keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Het eigen vermogen wordt conform de richtlijnen verdeeld in fondsen en reserves. Als fonds wordt bestempeld dat deel van het vermogen waaraan door derden (schenkers) een specifieke bestemming is gegeven. Aan (bestemmings)reserves is door het bestuur een bestemming toegewezen. Het overig vermogen kan worden aangemerkt als continuïteitsreserve. Meer informatie over de fondsen en reserves is te vinden in de jaarrekening in het onderdeel 'Toelichting op de balans': Passiva - onderdeel 6 'Reserves en fondsen'.

ANBI

De Belastingdienst heeft op 27 december 2007 de KHB aangemerkt als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' met ingang van 1 januari 2008. Met deze status hoeft de KHB geen erf- en schenkbelasting af te dragen over erfenissen en schenkingen die de organisatie ontvangt in het kader van het algemene belang. Daarnaast zijn uitkeringen die de KHB verricht in het kader van de doelstellingen vrijgesteld voor het recht van schenking. Tot slot kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken binnen de daarvoor geldende regels. Recentelijk zijn vanuit de overheid de regels aangescherpt voor het verkrijgen van de ANBI-status. De KHB voldoet aan deze aangescherpte regels.

Besteding aan doelstelling

In 2018 heeft de KHB een percentage van 80% besteed aan de doelstelling gerelateerd aan het totaal aan baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden (€481.565,- totaal besteed aan de doelstelling/€595.606,- totaal baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden). In 2017 is dit percentage 282% (€570.213,- /€201.868,-) geweest.

Kosten en baten eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving (€10.360,-) bedragen 2% van de baten uit eigen fondsenwerving (€595.606,-). Met betrekking tot de verhouding tussen kosten en opbrengsten van fondsenwerving probeert de KHB ruim onder de CBF-norm van 25% te blijven. Kosten die voor fondsenwerving gemaakt zijn, betreffen fondsenwerving algemeen (bijvoorbeeld opname advertentie in Goede Doelengids) en de afdrachten voor bijvoorbeeld personeelskosten die betrekking hebben op fondsenwerving.

Kosten van beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie worden afzonderlijk gepresenteerd. De totale kosten voor beheer en administratie van €124.481,- zijn opgebouwd uit €25.039,- accountantskosten en kosten jaarrekening, €78.891,- personeelskosten, €3.778,- huisvestingskosten, €15.706,- algemene kosten en €1.067,- voor afschrijving en rente.

Op 2 mei 2011 heeft het bestuur van de KHB bepaald, dat de kosten voor beheer en administratie maximaal een derde (33%) mogen zijn van de lasten besteed aan de doelstelling. Deze norm is in 2018 met 26% (€124.481,-/€481.565,-) opnieuw gehandhaafd. Onder de kosten voor beheer en administratie vallen de volgende kosten:

- Personeelskosten die niet direct ten laste vallen aan een van de activiteiten, maar bijvoorbeeld te maken hebben met ledenadministratie.
- Accountantskosten/kosten jaarrekening
- Huisvestingskosten
- Kantoor- en algemene kosten
- Afschrijving- en rente

Beleggingsbeleid

De KHB heeft een beleggingsstatuut opgesteld waarin zij haar beleggingsbeleid vastlegt. Het beleggingsbeleid van de KHB richt zich op het stabiel houden van het vermogen om zo exploitatie mogelijk te maken en in de toekomst mogelijk te houden. Beleggingen vinden plaats als er sprake is van een beleggingshorizon van minimaal één jaar. Het beleggen in aandelen geschiedt uitsluitend in aandelen van goed geleide ondernemingen met een stabiele winstontwikkeling en een sterke financiële positie. Het beleggen in obligaties vindt in principe uitsluitend plaats in debiteuren met ten minste een A-rating van Standard & Poors of Moodys. Sinds 2012 is het beheer van de beleggingen uitbesteed aan ABN-AMRO (Triodos) Mees Pierson. De KHB wil daarmee verzekerd zijn van een duurzame en maatschappij en diervriendelijke beleggingsportefeuille en heeft daartoe ook aanvullende instructies met betrekking tot de portefeuille afgegeven.

Toelichting jaarrekening

Toerekening exploitatiesaldo

Op de bestemmingsreserves zijn de kosten in mindering gebracht die besteed zijn aan de respectievelijke doelstellingen. Om de reserves weer op het oude peil te krijgen hebben vanuit het exploitatiesaldo toevoegingen plaats gevonden.

Verschillenanalyse rekening versus begroting

Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van €72.500 is dit bedrag in werkelijkheid €595.606. Het verschil wordt met name veroorzaakt door ontvangst van niet-begrote nalatenschappen van €518.936. De bestedingen aan de doelstellingen is €180.000 lager dan begroot, met name vanwege het geen doorgang vinden van het wijkgerichte (D.O.G.)-project, onder Bevordering Verantwoord Hondenbezit, dat een vervanging vond in een pilot met dierenartsen en politie, waarvoor in het pilotjaar veel lagere kosten zijn gemaakt. Daarnaast is onder Politieke & Juridische activiteiten minder ten uitvoer gebracht dan begroot op het gebied erfelijke extremiteiten van honden. Hier waren kosten geraamd voor een rechtszaak om wetsartikel 3.4 door de overheid ingevuld te zien. Doordat de overheid maatregelen aankondigde, is besloten deze af te wachten. Tot slot is onder Dierverwaarlosing en -mishandeling (DVM/Inspectie) uitdieping van een aantal dierforensische zaken begroot, waarop door de betrokken partijen in 2018 geen beroep is gedaan. Tot slot was met betrekking tot dierforensisch begroot voor productie van educatief (film)materiaal, dat o.a. na gespreksvoering met afnemers van de educatie nog niet voldoende op de doelgroep kon worden aangesloten.

EVALUATIE 2018

In het bestuursverslag over de jaarrekening 2017 zijn de doelstellingen voor het jaar 2018 opgenomen. Deze doelstellingen zijn tevens gepubliceerd in het nieuwsmagazine van mei 2018. Doelstellingen en de daarop behaalde resultaten worden hieronder weergegeven.

Activiteitsniveau

- Dutch Cell Dogs ondersteund met een geldelijke bijdrage van per kwartaal 15.000 euro ter uitvoering van trainingen van minimaal 12 asielhonden per kwartaal in 2018.

Ondersteuning Dutch Cell Dogs gerealiseerd met bovengenoemde geldelijke bijdrage. Begin 2019 staat de teller totaal op 613 honden (her)opgevoed. De samenwerking is met één jaar verlengd voor 2019, ivm de toekomstbepaling KHB en de verdergaande professionalisering van Dutch Cell Dogs is de financiële bijdrage voor dit nieuwe jaar met een kwart verminderd.

- Opvang en herplaatsing van oudere honden: opvang en herplaatsing van minimaal 40 honden gerealiseerd over het jaar 2018.

Opvang van 57 honden in 2018 is gerealiseerd, 51 honden werden in het jaar herplaatst.

- EDU gelanceerd op minimaal 50 scholen voor zomer 2018.

Doordat het Ontwikkelcentrum niet bijtijds de toetsings en embedding van de lancering kon realiseren is deze uitgesteld. De tool is ontwikkeld en in 2019 wordt onderzocht hoe deze effectief kan worden gelanceerd bij (V)MBO-studenten.

- Tweede wijkgerichte project pilot opgezet in de zomer van 2018.

In 2018 wordt bekeken of de tweede pilot plaats kan vinden, na de geslaagde pilot in Deventer. Hiertoe worden met de betrokken hulpverleners diverse gesprekken gevoerd. Hoewel er in principe aangegeven wordt dat het wijkgerichte project zeer wenselijk is, blijkt het niet haalbaar om buy-in/ondersteuning te krijgen van betrokken organisaties. Deze ondersteuning is nodig om het project te laten welslagen. Daarnaast is het bijzonder moeilijk om een goede (set van) instructeurs te vinden die begrijpen hoe de deelnemers van deze bijeenkomsten naar hondenbezit kijken en hen kunnen helpen met de vragen en knelpunten die zij hebben. Op basis van deze bevindingen wordt in juni 2018 besloten geen tweede pilot te realiseren in 2018, maar de pijlen te richten op het neutralisatieproject en de seminars weerstand-meestand.

- Seminar (workshop) 'van weerstand naar meestand' vormgegeven met minimaal 25 deelnemers voor oktober 2018.

Op 21 maart en 6 november wordt het seminar georganiseerd. Het eerste seminar van weerstand naar meestand is zo'n succes, vooral dankzij de goede casusopzet begeleiding vanuit de KHB en de acteertalenten van het betrokken acteerbureau, dat de herhaling in november wordt gerealiseerd. Het seminar wordt zeer positief ontvangen door de 60 aanwezigen, met een gemiddelde beoordeling van 9 op de schaal van 1-10. Na afloop melden zich diverse partijen met de vraag of het seminar herhaald kan worden, al dan niet voor specifieke doelgroepen. Inhoud en werkvorm voorzien in een behoefte. De kosten zijn een zorgpunt, omdat de kosten van een acteerbureau hoger zijn dan gebruikelijk in de sector.

- RUG ondersteund met een subsidie voor de realisatie van het promotieonderzoek m.b.t. 'impulsaanschaf' voor het laatste jaar.

Het subsidietraject wordt in 2018 afgerond, waarbij de facturen nog niet allemaal ontvangen zijn door de KHB van de RUG. Met de komst van een nieuwe onderzoeker zal het promotietraject naar verwachting in 2019 worden afgerond met diverse publicaties.

Organisatieniveau

- Minimaal zes bestuursvergaderingen/jaar, ALV georganiseerd in juni.

Het bestuur vergadert zes maal, naast de bestuursvergaderingen zijn er diverse beleidsmomenten ivm de te bepalen toekomstvisie van de KHB. De ALV vindt plaats op 21 juni 2018.

- Zeven geïnstalleerde bestuursleden na de ALV in juni.

Het bestuur van de KHB bestaat in het verslagjaar uit zeven bestuursleden.

- Jaarlijkse toetsing CBF-keurmerk positief.

Het keurmerk wordt in 2018 verlengd door het CBF.

Financieel/fondsenwervend niveau

- Fondsenwervende toekomststrategie bepaald op beleidsdag voorjaar 2018.

Mede door het laat verschijnen van het rapport van Van Dooren is de toekomststrategie niet voor de ALV van 2018 bepaald. Wel zijn de uitkomsten van het eerste onderzoek besproken bij deze ALV, alsmede een mogelijke toekomstrichting en het inschakelen van Wiens & Co vindt aansluitend plaats, met oplevering van hun rapportage in november 2018. Januari 2019 bepaalt het bestuur de toekomstrichting welke voor de ALV van 2019 nader wordt uitgewerkt.

STRATEGIE 2019

De KHB is een kleine dierenwelzijnsorganisatie. De KHB wil als mediator tussen hond, hondenbezitter en diens omgeving, het welzijn van de hond vergroten en het leven van de hond, diens eigenaar en zijn omgeving rijker maken. Dit doet zij middels sturing op:

1) Expertise en educatie

Ontwikkeling/verzorging van eigentijdse voorlichting/educatie voor professionals en (toekomstig) hondenbezitters. Ondersteuning van expertiseontwikkeling middels het LED en onderzoek zoals naar de motivaties achter hond(typ)enbezit.

2) Opvang en omgang

Opvang van oudere honden en ondersteuning van Dutch Cell Dogs richting stichtingszelfstandigheid.

Daarnaast zal de KHB zich van 2019-2021 richten op haar eigen toekomst. Middels een toekomst- en haalbaarheidsstudie wordt onderzocht met behulp van externe partijen welke rol zij als organisatie optimaal op zich neemt in het veld, voor de honden en gezien het feit dat verenigingen minder toekomstbestendig lijken.

Doelstellingen KHB 2019

De KHB heeft zich voor 2019 de onderstaande doelen gesteld:

Activiteitsniveau

Expertise en educatie

- Forensisch onderzoek dier door Universiteit Utrecht gesubsidieerd in 2019 voor onderzoek naar 50 mogelijk verwaarloosde/mishandelde dieren.
- Oplevering rapport 'fenomeen hoog-risico honden in Nederland' uiterlijk maart 2019.
- Seminar 'Liefde of lijden - het extreme uiterlijk van de hond' op 4 september 2019 gerealiseerd.
- Mogelijkheid onderzoek motivaties hondenbezit - wetenschappelijk artikel - onderzocht voor 1 september 2019.

Opvang en omgang

- Seniorenopvang gerealiseerd met minimaal 40 herplaatsingen in 2019.
- DCD's ondersteuning voor (her)opvoeding van minimaal 12 honden per kwartaal.

Organisatieniveau

- Minimaal zes bestuursvergaderingen/jaar, ALV georganiseerd in juni.
- Zeven geïnstalleerde bestuursleden na de ALV in juni.
- Jaarlijkse toetsing CBF-keurmerk positief.

Financieel/fondsenwervend niveau

- Toekomstplan gepresenteerd in grote lijnen bij ALV 2019.
- Toekomst/haalbaarheidsstudie vormgegeven uiterlijk december 2019.

**JAARREKENING
KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING**

JAARREKENING
BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na toerekening exploitatiesaldo)

ACTIVA		31-12-2018	31-12-2017
<i>Materiële vaste activa</i>	1		
Bedrijfsmiddelen		62.689	63.331
<i>Financiële vaste activa</i>			
Leningen u/g in het kader van de doelstelling	2	177.388	179.204
<i>Beleggingen</i>	3		
Obligaties		3.544.386	3.432.099
Aandelen		2.573.145	2.864.469
Fondsen/Alternatieve Beleggingen		965.448	771.967
		-----	-----
		7.082.979	7.068.535
<i>Vorderingen</i>			
Lopende rente obligaties		34.497	47.384
Overige vorderingen en overlopende activa	4	168.794	164.122
		-----	-----
		203.291	211.506
<i>Liquide middelen</i>	5	832.988	1.044.063
		-----	-----
TOTAAL		8.359.335	8.566.639
		=====	=====

PASSIVA		31-12-2018	31-12-2017
<i>Reserves en fondsen</i>			
Continuïteitsreserve	6	700.000	705.000
Bestemmingsreserve	6	7.292.981	7.439.474
Fondsen	6	209.142	278.841
		-----	-----
		8.202.123	8.423.315
<i>Schulden</i>			
Op korte termijn			
Belastingen en premies			
sociale verzekeringen	7	15.352	14.923
Overige schulden en overlopende passiva	8	141.860	128.401
		-----	-----
		157.212	143.324
		-----	-----
TOTAAL		8.359.335	8.566.639
		=====	=====

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

		2018	2018	2017
		Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Baten:				
- Baten van particulieren	9	595.606	72.500	201.868
- Baten subsidies van overheden	10	-	-	-
		-----	-----	-----
		595.606	72.500	201.868
- Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten	11	5.482	-	40
		-----	-----	-----
Som van de baten		601.088	72.500	201.908
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
- Hulp en Zorg (incl. senioren-Opvang)	12	213.680	214.509	208.346
- Politieke en Juridische Zaken	13	51.361	69.809	49.518
- Bevordering Verantwoord Hondenbezit	14	215.161	346.782	257.793
- DVM/Inspectie	15	1.363	30.000	54.556
		-----	-----	-----
		481.565	661.100	570.213
- Wervingskosten	16	10.360	10.127	9.271
- Kosten beheer&administratie	17	124.481	119.773	113.977
		-----	-----	-----
Som van de lasten		616.406	791.000	693.461
		-----	-----	-----
Saldo voor financiële baten en lasten		-15.318	-718.500	-491.553
Saldo financiële baten en lasten	18	-204.724	230.100	228.117
		-----	-----	-----
Saldo van baten en lasten		-220.042	-488.400	-263.436
		=====	=====	=====

	2018	2018	2017
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/Onttrekking aan:			
- Continuïteitsreserve	-5.000	-203.272	-
- Reserve seniorenopvang	-	-85.000	-
- Reserve activa bedrijfsvoering	-642	-2.128	-2.516
- Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch	-	-10.000	-
- Reserve Dutch Cell Dogs	-7.500	-15.000	-30.000
- Reserve Wetenschappelijk Onderzoek	75.000	-40.000	-40.000
- Reserve EDU	-150.614	-20.000	-28.435
- Reserve WEK	-221.880	-20.000	-3.120
- Reserve Kennisfonds	-32.798	-15.000	-25.000
- Reserve bedoeld als bron van inkomsten	193.136	-	-56.937
- Reserve vruchtgebruik	-45	-	440
- Fonds Kwik t.b.v. zwerfhonden	-69.699	-78.000	-77.868
	-----	-----	-----
	-220.042	-488.400	-263.436
	=====	=====	=====

KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)

	2018	2017
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Exploitatiesaldo (exclusief rentebaten en dividend)	-369.371	-401.882
Aanpassing voor:		
- Ongerealiseerd koersresultaat	320.219	191.851
- Afschrijvingen	2.368	2.516
- Kwijtschelding lening Dierentehuis 's-Hertogenbosch	-	-
- Wijziging blooteigendom	-711	-
- Afdracht Reserve vruchtgebruik	-440	-
Totaal aanpassingen	321.436	194.367
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	10.417	-34.843
- Kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	13.888	73.834
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	24.305	38.991
- Ontvangen rente	71.031	69.658
- Ontvangen dividend	76.097	68.788
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	123.498	-30.078
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investeringsmateriële vaste activa	-1.726	-
Aflossing lening	1.815	1.815
Aankoop beleggingen	-2.214.838	-1.950.739
Verkoop beleggingen	1.880.172	1.069.341
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-334.577	-879.583
Mutatie Liquide Middelen	-211.079	-909.661

Liquide Middelen

	31-12-2017	31-12-2018	Mutatie 2018	Mutatie 2017
Rekening-courant	59.038	72.051	13.013	-116.479
Spaarrekeningen	985.008	760.911	-224.097	-792.681
Kasgeld	17	26	9	-501
Totaal mutatie liquide middelen	1.044.063	832.988	-211.075	-909.661

Toelichting op de vorderingen: deze worden met name bepaald door veranderingen in toezeggingen/ontvangen nalatenschappen.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2018

Algemeen

Verslaggevingsperiode

De jaarrekening is opgesteld over het kalenderjaar 2018.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

Kapitalen in blote eigendom

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waardering is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf en schenkbelasting.

De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt, waarna de baten tot het moment van vrijval in een bestemmingsreserve zijn opgenomen

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Realisaties 2017 en 2018

Voor een toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2018 en de realisatie van 2017 wordt verwezen naar de toelichting op de balans, baten en lasten en het jaarverslag.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Genoemde bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de transactie zijn overgedragen aan de gebruiker van de dienst.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen, automatisering en inventaris en installaties worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Automatisering :20%
- Inventaris en Installaties :20%

In verband met de overwaarde is besloten met ingang van het boekjaar 1999 niet meer op het kantoorgebouw af te schrijven.

Financiële vaste activa

De leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Beleggingen

De effecten worden gewaardeerd op de beurskoers per balansdatum. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder "resultaat beleggingen".

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zo nodig, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

Reserves en fondsen

- De continuïteitsreserve dient ter dekking van de korte termijn risico's.
- De bestemmingsreserve is een deel van het vermogen waar het bestuur een bestemming aan heeft gegeven.
- Fondsen vormen een deel van het vermogen waar de verstrekker een bestemming aan heeft gegeven.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het onderdeel "Financiële Instrumenten" hierboven.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten

Contributies worden als baten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Giften en donaties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn ontvangen.

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode.

Lastenverdeling

	Doelstelling				Wervingskosten	Beheer en admini- stratie	Totaal 2018	Begroot 2018	Totaal 2017
	A	B	C	D					
Subsidies en bijdragen	79.398	17.624	49.039	-	-	-	146.061	226.500	167.499
Uitbesteed werk	-	-	-	-	-	25.039	25.039	18.500	19.885
Publiciteit en communicatie	61.359	65	48.926	-	415	-	110.765	166.325	137.451
Personeelskosten 19	57.853	26.821	93.221	-	7.889	78.891	264.675	296.143	262.351
Afhandeling I.D.G. DVM/Inspectie	-	-	-	1.363	-	-	1.363		1.385
Huisvestingskosten	2.770	1.259	4.408	-	378	3.778	12.593	11.000	9.696
Kantoor- en Algemene kosten 20	11.517	5.235	18.323	-	1.571	15.706	52.352	39.405	38.078
Afschrijving en bankkosten ²¹	783	356	1.244	-	107	1.067	3.557	3.127	3.560
	<u>213.680</u>	<u>51.360</u>	<u>215.161</u>	<u>1.363</u>	<u>10.360</u>	<u>124.481</u>	<u>616.405</u>	<u>761.000</u>	<u>639.905</u>
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

A = Hulp en Zorg

B = Politieke en Juridische Zaken

C = Bevordering Verantwoord Hondenbezit

D= DVM/Inspectie

Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE) in 2018: 3,75 (2017: 3,75).

Lastenverdeling

De lasten genoemd onder subsidies en bijdragen, afdrachten, publiciteit en communicatie en uitbesteed werk zijn direct toegerekend aan de posten doelstellingen, beheer en administratie, waarvoor zij gemaakt zijn.

De overige kosten zijn percentagegewijs over de diverse posten verdeeld, waarbij de volgende verdeelsleutel is gehanteerd:

	2018	2017
Hulp en Zorg	22%	22%
Politieke en Juridische Zaken	10%	10%
Bevordering Verantwoord Hondenbezit	35%	35%
Eigen Fondsenwerving	3%	3%
Beheer en Administratie	30%	30%

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn bestemd voor de bedrijfsvoering. De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	<i>Gebouw</i>	<i>Automatisering</i>	<i>Inventaris en installaties</i>	<i>Totaal</i>
<u>1 januari 2018</u>				
Aanschafwaarde	136.134	88.565	22.910	247.609
Cumulatieve afschrijvingen	-77.143	-87.558	-19.577	-184.278
	-----	-----	-----	-----
Boekwaarde	58.991	1.007	3.333	63.331
	=====	=====	=====	=====
 <u>Mutaties in 2018</u>				
Investerings	-	1.007	719	1.726
Afschrijvingen	-	-902	-1.466	-2.368
	-----	-----	-----	-----
	-	105	-747	-642
	=====	=====	=====	=====
 <u>31 december 2018</u>				
Aanschafwaarde	136.134	89.572	23.629	249.335
Cumulatieve afschrijvingen	-77.143	-88.460	-21.043	-186.646
	-----	-----	-----	-----
Boekwaarde	58.991	1.112	2.586	62.689
	=====	=====	=====	=====

De WOZ-waarde van het kantoorgebouw aan de Statenlaan is voor het belastingjaar 2018 vastgesteld op €450.000.

2. Leningen u/g

	31-12-2018	31-12-2017
<u>Lening Elkie Stichting</u>		
Saldo per 1 januari	10.589	12.404
Aflossing	-1.816	-1.815
	-----	-----
Stand per 31 december	8.773	10.589
	-----	-----
 <u>Lening Stichting Dierentehuis 's-Hertogenbosch</u>		
Saldo per 1 januari	168.615	168.615
Kwijtschelding	-	-
	-----	-----
Saldo per 31 december	168.615	168.615
	-----	-----
Totaal	177.388	179.204
	=====	=====

In 1999 is aan de Elkie Stichting een lening ter beschikking gesteld van €72.604 voor nieuwbouw. Daarvan is €36.302 verstrekt als renteloze lening welke gedurende tien jaar is kwijtgescholden. €36.302 is verstrekt als rentedragende lening, waarover 3% rente verschuldigd is voor de duur van tien jaar vast. In 2012 is de rente opnieuw vastgesteld op 3%. De lening dient te worden afgelost in twintig jaarlijkse termijnen van €1.815. De aflossing is gestart in 2002. Bij niet nakoming van de rente- en aflossingsverplichtingen door de Elkie Stichting zal het Centrum voor Attitude en Begeleiding (C.V.A.B.) in de plaats treden. Tot zekerheid van de voormelde verplichtingen kan er een tweede hypothecaire inschrijving op een registergoed te Tholen worden verkregen, kadastraal bekend Gemeente Tholen, Sectie L, nummer 90, groot 8920m².

In december 2005 is aan de Stichting Dierentehuis 's-Hertogenbosch volgens een intentieverklaring van september 2000 een renteloze hypothecaire lening verstrekt van €308.615 als bijdrage in het tekort van de bouwkosten van de nieuwbouw. De lening wordt sinds 2002 in maximaal dertig jaarlijkse termijnen kwijtgescholden, mits aan de voorwaarden van de lening-overeenkomst blijvend wordt voldaan. De jaarlijkse kwijtschelding aan het Dierentehuis 's-Hertogenbosch ad €10.000 is over 2018 niet verleend vanwege het onvoldoende verschaffen van inzicht in bestuur en organisatie door het Dierentehuis 's-Hertogenbosch zoals na gesprek op 24 april 2018 tussen de besturen van dit Dierentehuis en de Koninklijke Hondenbescherming besproken en per brief aan het bestuur van het Dierentehuis (datering brief 7 mei 2018).

3. Beleggingen

	<i>Obligaties</i>	<i>Aandelen</i>	<i>Altern.Bel.</i>	<i>Totaal '18</i>	<i>Totaal '17</i>
Beurswaarde 1 januari 2018	3.432.099	2.864.469	771.967	7.068.535	6.378.988
Correctie afrondingen	-	-2	-	-2	
<u>Mutaties</u>					
Aankopen	1.489.709	485.676	239.453	2.214.838	1.950.717
Lossingen/verkopen	-1.306.416	-550.592	-45.007	-1.902.015	-1.407.683
Gerealiseerd koersresultaat	-58.249	77.084	3.007	21.842	338.342
Ongerealiseerd koersresultaat	-12.757	-303.490	-3.972	-320.919	-191.851
	-----	-----	-----	-----	-----
Beurswaarde 31 december 2018	3.544.386	2.573.145	965.448	7.082.979	7.068.535
	=====	=====	=====	=====	=====

Meerjarenoverzicht beleggingen

Balanswaarde 31 december	<i>Obligaties</i>	<i>Aandelen</i>	<i>Fondsen Altern. Belegg.</i>	<i>Totaal</i>	
2018	3.544.386	2.573.145	-	965.448	7.082.979
2017	3.432.099	2.864.469		771.967	7.068.535
2016	2.398.871	3.196.731		783.386	6.378.988
2015	2.423.198	2.990.549	-	830.966	6.244.713
2014	2.131.975	3.327.762	-	1.053.775	6.513.512
2013	2.013.126	3.613.218	117.153	-	5.743.497
2012	2.496.840	2.941.265	111.334	-	5.549.439
2011	4.197.462	954.697	963.181	-	6.115.340
2010	3.349.521	934.351	975.727	-	5.259.599
2009	3.095.964	898.579	885.107	-	4.879.650
 <u>Nettoresultaat beleggingen</u>					
2018	-204.724				
2017	228.677				
2016	328.435				
2015	473.706				
2014	531.975				
2013	590.152				
2012	476.264				
2011	-9.719				
2010	348.861				
2009	699.598				

Vorderingen

31-12-2018

31-12-2017

4. Overige vorderingen en overlopende activa

Te ontvangen legaten/erfenissen	162.154	157.682
Te ontvangen omzetbelasting	2.202	-
Te ontvangen baten vruchtgebruik	395	440
Te vorderen dividendbelasting	493	894
Te ontvangen rente	205	486
Overige nog te ontvangen posten	14	
Terug te ontvangen personeelskosten	-	50
Te ontvangen afstandsvergoeding seniorhond	-	250
Vooruitbetaalde posten	3.038	4.027
Borg KPN	293	293
	-----	-----
	168.794	164.122
	=====	=====

5. Liquide middelen

ABN-AMRO Bank rekening courant	42.027	55.334
ABN-AMRO Bank private banking spaarrekening	617.294	327.181
ABN-AMRO Vermogensspaarrekening	13	13
ABN-AMRO Vermogensbeheerrekening	141.423	655.634
ING Bank	30.024	3.704
Internetsparen	2.181	2.180
Kas	26	17
	-----	-----
	832.988	1.044.063
	=====	=====

PASSIVA

	31-12-2018	31-12-2017
6. Reserves & fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	700.000	705.000
Reserve seniorenopvang	500.000	500.000
Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch	168.615	168.615
Reserve Dutch Cell Dogs	22.500	30.000
Reserve Wetenschappelijk onderzoek	115.000	40.000
Reserve activa bedrijfsvoering	62.689	63.331
Reserve EDU	-	150.614
Reserve wijkgericht project/D.O.G	-	221.880
Reserve Kennisfonds	62.202	95.000
Reserve bedoeld als bron van inkomsten	6.361.580	6.169.594
Reserve Vruchtgebruik	395	440
Fonds Kwik t.b.v. zwerfhonden	209.142	278.841
	-----	-----
	8.202.123	8.423.315
	=====	=====

Het verloop van de diverse posten is onder onderstaande tekstuele uitleg in een tabel weergegeven.

Fonds Kwik

Fonds Kwik is in 2008 gevormd uit de nalatenschap van mevrouw Kwik. Zij heeft als bestemming gegeven 'zwerfhonden'. Uit dit fonds wordt geput voor activiteiten van de Koninklijke Hondenbescherming die betrekking hebben op zwerfdieren. Dit zijn:

- Activiteit opvang oudere honden voor het percentage dat dit zwerfdieren betreft. In 2013 is berekend dat in de opvang in Den Bosch zijn t/m april 2013 opgevangen 37 zwerfhonden, 40 afstandshonden en 21 verwaarlozing/mishandeling/withuiszettingshonden. Dit maakt het percentage zwerfhonden: 50% dat sinds 2013 wordt aangehouden.
- Activiteiten met betrekking tot asielen/asielieren, zoals Dutch Cell Dogs. In 2013 is berekend, oa. middels het tweede afstandsredonderzoek (gegevens van drie grote asielen ingevoerd, totaal 3178 dieren) dat blijkt 51% (1605) zwerf/in beslag en 49% (1573) afstand betreft. Omdat dit percentage min of meer wordt onderbouwd door het rapport 'Staat van het Dier2, WUR, 2011: 60%) wordt sinds 2013 50% als percentage aangehouden.

Op 7 februari 2011 heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming een langere termijn besteding van het fonds bepaald, zodat dit fonds de continuïteit van zorg aan zwerfhonden kan waarborgen middels de opvang van oudere honden en de financiële steun aan asielen. Sinds 2014 wordt hieraan de (her)opvoeding tbv betere plaatsingskans toegevoegd, via de steun aan Dutch Cell Dogs.

Reserve EDU, WEK, wetenschappelijk onderzoek en kennisfonds

Per januari 2016 zijn, ivm met het meerjarenbeleidsplan 2016 en met een projectie over negen jaar, drie nieuwe reserves gevormd: EDU, WEK, kennisfonds. Uit EDU en WEK zijn in 2017 onttrekkingen gedaan voor deze activiteiten. In 2018 is de EDU-tool afgerond, maar nog niet gelanceerd en is het WEK-project vervangen, waardoor uit deze reserves niet is geput. Uit het kennisfonds is in 2017 en 2018 met name geput voor seminars en TOD-voorlichtingsfilmpjes. Reserve EDU en WEK zijn per december 2018 overgeheveld naar de reserves voor het kennisfonds en wetenschappelijk onderzoek. De overige tegoeden zijn toegevoegd aan de reserve bedoeld als bron van inkomsten, in afwachting van de vorming van toekomstbeleid voor de organisatie. Voor het nieuwe meerjarenbeleid vanaf 2019 is het kennisfonds aangehouden, o.a. voor de realisatie van seminars. Daarnaast is een reserve voor wetenschappelijk onderzoek aangehouden en is hieraan vermogen toegevoegd.

Reserve seniorenopvang

Deze reserve van vijf ton is bedoeld om de continuïteit van deze activiteit te waarborgen over een minimale looptijd van vijf jaar. De activiteit is continue en er staan bepaalde verplichtingen tegen mens en/of dier

uit, die door de Koninklijke Hondenbescherming moeten worden nagekomen over een bepaalde tijdsperiode. De reserve maakt het nakomen van de verplichtingen en het continueren van de activiteit mogelijk. Op de reserve worden aan het einde van het jaar de jaarlijkse kosten afgeboekt. Bij batig saldo van de organisatie wordt een rond bedrag toegekend vanuit dit saldo waarbij wordt gestreefd naar het op peil houden van deze reserve zodat continuïteit van deze activiteiten verzekerd is. Het batig saldo over 2013 t/m 2016 is voldoende gebleken om de reserve op het gewenste peil te houden, 2017 niet en in 2018 wel.

Reserve Dutch Cell Dogs

Eind 2013 wordt de reserve Dutch Cell Dogs ingesteld. De helft van de bijdrage aan dit project vindt plaats vanuit het Fonds Kwik. Eind 2018 is de steun verlengd voor één jaar, de reserve is hierop aangepast.

Reserve DT Den Bosch

Deze reserve maakt jaarlijkse kwijtschelding op de renteloze lening van € 308.615 aan Dierentehuis 's-Hertogenbosch mogelijk. De looptijd is gelijk aan de looptijd van de lening. Het besluit tot kwijtschelding (sinds 2002 in maximaal 30 jaarlijkse termijnen) van jaarlijks 10.000 euro wordt genomen op basis van een bezoek en aangeleverde informatie over beleid en uitvoering daarvan bij het betreffende dierenasiel. Het saldo van deze reserve is gelijk aan het saldo van de lening. Over 2014 is gedurende het jaar 2015 en over 2015 is begin 2016 kwijtschelding verleend. Vanwege bestuurlijke problemen bij het Dierentehuis is de kwijtschelding over 2016 t/m 2018 niet verleend.

Reserve waardeverschillen beleggingen

De reserve waardeverschillen effecten wordt bepaald door het verschil te nemen tussen de beurs- en aankoopwaarde van de effecten per ultimo boekjaar.

Reserve activa bedrijfsvoering

De reserve activa bedrijfsvoering is gelijk aan het saldo van de vaste activa.

Reserve bedoeld als bron van inkomsten

De reserve bedoeld als bron van inkomsten is ingesteld om zekerheid te garanderen dat ook in de toekomst de Koninklijke Hondenbescherming aan haar verplichtingen jegens haar doelstellingen kan voldoen. Bij vorming van deze reserve wordt uitgegaan van een periode van minimaal vijftien jaar waarvoor het risico moet worden afgedekt. Dit i.v.m. verplichtingen die middels de activiteiten worden aangegaan. Voor exploitatie is een rendement van 5,5 à 6% op acht miljoen nodig op de langere termijn. Met de huidige rendementsstanden wordt deze 5,5 à 6% onvoldoende gehaald. Daarom is het streven de reserve bedoeld als bron van inkomsten uit te breiden. In 2018 is dit mogelijk gebleken.

Reserve vruchtgebruik

Als gevolg van het toepassen van de nieuwe richtlijn RJ 650 wordt de opbrengsten van het vruchtgebruik in de baten verantwoord en tot de datum van het vrijval verantwoord als Reserve Vruchtgebruik.

Continuïteitsreserve

De reserve t.b.v. continuïteit dient ter dekking van risico's op korte termijn. Vorming van deze reserve vindt plaats op basis van de CBF-norm. Deze stelt dat de continuïteitsreserve maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie in het jaar van vaststelling (2018) mogen bedragen. De berekening:

Totale personeelskosten: €264.675

Huisvestingskosten: €12.593

Kantoor- en algemene kosten: €52.352

Afschrijving: €3.557

Toegerekende kosten publiciteit, communicatie aan werving baten: €109.738

Uitbesteed werk: €25.039

Totaal: € 467.954; anderhalf maal totaal: €701.931, afgerond 700.000

Verdeling van het resultaat over de reserves bij onvoldoende batig saldo

Bij het verdelen van het resultaat over de diverse reserves genieten de reserves t.b.v. EDU, WEK, kennisfonds, opvang oudere honden en Dutch Cell Dogs de voorkeur boven de andere reserves. Hierbij wordt verdeeld naar rato van de hoogte van het tekort. Op de reserve bedoeld als bron van inkomsten wordt enkel saldo toegevoegd wanneer er voldoende batig saldo is na het aanvullen van de overige reserves.

OVERZICHT RESERVES/FONDSEN

<i>Reserves t.b.v.</i>	<i>Continuïteit</i>	<i>Senioren Opvang</i>	<i>Activa Bedrijfsv oe- ring</i>	<i>Dierentehuis Den Bosch</i>	<i>Dutch Cell Dogs</i>	<i>Wetenschappelijk Onderzoek</i>	<i>EDU</i>
Stand per 1 januari	705.000	500.000	63.331	168.615	30.000	40.000	150.614
Dotatie		79.398	1.726	-	22.500	75.000	
Onttrekkingen	-5.000	-79.398	-2.368	-	-30.000	-	-150.614
Saldo per 31 december	700.000	500.000	62.689	168.615	22.500	115.000	-

<i>Reserves/Fondsen t.n.v.</i>	<i>Reserve WEK</i>	<i>Reserve Kennisfonds</i>	<i>Reserve bedoeld als bron van inkomsten</i>	<i>Reserve vruchtgebruik</i>	<i>Kwik t.b.v. zwerfhonden</i>
Stand per 1 januari	221.880	95.000	6.169.594	440	278.841
Dotatie	-		193.136	395	-
Onttrekkingen	-221.880	-32.798	-	-440	-69.699
Correctie waarde bloot eigendom			-1.150		
Saldo per 31 december	-	62.202	6.361.580	395	209.142

Schulden

31-12-2018 31-12-2017

7. Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonbelasting	15.352	14.923
	=====	=====

8. Overige schulden en overlopende passiva

Crediteuren	232	32.735
Nog te betalen bijdrage wetenschappelijk onderzoek	50.000	50.000
Nog te betalen bijdrage HRH-onderzoek	48.861	-
Nog te betalen vermogensbeheer/bewaarloon effecten	13.175	14.500
Nog te betalen accountantskosten (controle + advies)	14.500	14.500
Nog te betalen vakantiedagen	-	1.390
Nog te betalen vakantiegeld	8.607	8.505
Nog te betalen administratiekosten (samenstelling)	5.800	4.700
Nog te betalen portokosten	-	178
Nog te betalen pensioenpremie	-	1.680
Nog te betalen bankkosten	159	168
Nog te betalen representatiekosten	69	-
Nog te betalen kosten onderhoud pand	257	-
Vooruit ontvangen contributies	200	45
	-----	-----
---	141.860	128.401
	=====	=====

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	2018	2017
9. <u>Baten van particulieren</u>		
Contributies	23.417	26.526
Donaties	25.631	24.741
Nalatenschappen	518.936	125.566
Bijdragen seniorenproject	27.622	25.035
	-----	-----
<i>Totaal baten uit eigen fondsenwerving</i>	595.606	201.868
	=====	=====
10. <u>Baten subsidie van overheden</u>		
Basiskennis aanschaf hond	-	-
	-----	-----
=		
11. <u>Baten als tegenprestatie voor de levering van diensten</u>		
Seminar	3.280	40
Terug te ontvangen omzetbelasting (2016 t/m 2018)	2.202	-
	-----	-----
	5.482	40
	=====	=====
=		
12. <u>Hulp en Zorg</u>		
<i>Subsidies en Bijdragen</i>		
Seniorenopvang	79.398	79.461
Overige projecten, waaronder DCD's	61.359	60.000
	-----	-----
Subsidies en bijdragen	140.757	139.461
Personeelskosten	57.853	57.592
Huisvestingskosten	2.770	2.133
Kantoor- en algemene kosten	11.517	8.377
Afschrijving en bankkosten	783	783
	-----	-----
<i>Totaal Hulp en Zorg</i>	213.680	208.346
	=====	=====
==		
13. <u>Politieke en Juridische Zaken</u>		
<i>Subsidies en Bijdragen</i>		
Voorlichtingsspeerpunten	65	2.630
Overige acties	17.624	13.542
	-----	-----
Subsidies en bijdragen (overige acties)	17.689	16.172
Personeelskosten	26.821	28.212
Huisvestingskosten	1.259	970
Kantoor- en algemene kosten	5.235	3.808
Afschrijving en bankkosten	356	356
	-----	-----
<i>Totaal Politieke en Juridische Zaken</i>	51.360	49.518

==

=====

=====

	2018	2017
14. <u>Bevordering Verantwoord Hondenbezit</u>		
<i>Subsidies en bijdragen- wetenschappelijk onderzoek</i>	49.039	61.857
<i>Publiciteit en Communicatie</i>		
Voorlichting	13.693	145
Project 'Basiskennis aanschaf hond'		-
Overig onderzoek	-	12.639
Media Activiteiten	334	970
Overige activiteiten	7.691	17.672
Folders en spreekbeurtpakketten	10.492	712
Nieuwsmagazine	14.652	20.220
Educatief project	-5.130	28.435
Project kwetsbare wijken	5.231	4.120
Internetsite	1.963	1.547
	-----	-----
<i>Subsidies, Publiciteit en Communicatie</i>	97.965	148.317
Personeelskosten	93.221	91.510
Huisvestingskosten	4.408	3.393
Kantoor- en algemene kosten	18.323	13.327
Afschrijving- en bankkosten	1.244	1.246
	-----	-----
<i>Totaal Bevordering Verantwoord Hondenbezit</i>	215.161	257.793
	=====	=====
=		
15. <u>DVM/Inspectie</u>		
Signalenkaarten	-	5.560
Onderzoek HRH	-	48.106
Reiskosten HRH	-	246
Tasjes LED	1.363	644
	-----	-----
<i>Totaal DVM/Inspectie</i>	1.363	54.556
	=====	=====
16. <u>Wervingskosten</u>		
<i>Publiciteit en Communicatie</i>		
Fondsenwerving	415	

<i>Subsidies, Publiciteit en Communicatie</i>	415	
Personeelskosten	7.889	7.731
Huisvestingskosten	378	291
Kantoor- en algemene kosten	1.571	1.142
Afschrijving en bankkosten	107	107
	-----	-----
<i>Totaal wervingskosten</i>	10.360	9.271
	=====	=====
=		

	2018	2017
17. <u>Beheer en administratie</u>		
Personeelskosten	78.891	77.306
Accountantskosten en kosten jaarrekening	25.039	19.885
Afhandelingskosten I.D.G.	-	1.385
Huisvestingskosten	3.778	2.909
Kantoor- en algemene kosten	15.706	11.424
Afschrijving- en bankkosten	1.067	1.068
	-----	-----
<i>Totaal Beheer en administratie</i>	124.481	113.977
	=====	=====
==		
18. <u>Resultaat beleggingen (baten)</u>		
<i>Intrest</i>		
Rente obligaties	69.451	66.716
<i>Opbrengst effecten overig</i>		
Dividenden en opties	76.097	68.788
<i>Intrest</i>		
Rente bankrekeningen	1.322	3.234
Overige rente	258	313
	-----	-----
<i>Totaal intrest</i>	1.580	3.547
<i>Baten uit bloot eigendom belast met vruchtgebruik</i>	395	440
<i>Koersresultaten</i>		
Gerealiseerd koersresultaat	21.843	338.342
Ongerealiseerd koersresultaat	-320.219	-191.851
	-----	-----
-		
<i>Totaal baten beleggingen</i>	-150.853	285.982
	=====	=====
=		
<u>Resultaat beleggingen (lasten)</u>		
<i>Kosten effecten</i>		
Vermogensbeheer	53.871	57.865
	-----	-----

<i>Totaal lasten beleggingen</i>	53.871	57.865
	=====	=====
=		
<i>Netto resultaat beleggingen</i>	-204.724	228.117
	=====	=====
=		

	2018	2017
19. <u>Personeelskosten</u>		
Salarissen	199.375	198.926
Sociale lasten	40.048	37.992
Pensioenpremies	21.344	20.241
Overige personeelskosten	3.908	5.192
	-----	-----
<i>Totaal Personeelskosten</i>	264.675	262.351
	=====	=====

Voor vaststelling van de salarissen wordt de CAO Welzijn als leidraad gebruikt. Bestuursfuncties zijn onbezoldigd. Er is bij de KHB één directeur in dienst. Bezoldiging directie:

<u>Dienstverband</u>	Mw. I.R. van Herwijnen
Aard contract	Onbepaald sinds 2010
Uren per week	20
Parttime percentage	55,6%
Periode	1/1/09-31/12/18

Bezoldiging

Jaarinkomen		
Bruto salaris	30.611	30.565
Vakantiegeld	2.435	2.411
13 ^e Maand	2.551	2.526
	-----	-----
	35.597	35.502
SV-lasten (werkgeversdeel)	6.546	6.373
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	4.175	3.412
	-----	-----
Totaal 2018	46.318	
Totaal 2017		45.287
Totaal 2016		44.878
Totaal 2015		44.400

Het jaarinkomen van de directeur blijft binnen het maximum van €150.818 (1FTE/12 maanden) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties. Voor een toelichting op het beleid, zie pagina 8 'Bezoldiging directeur'. Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

	2018	2017
20. <u>Kantoorkosten- en algemene kosten</u>		
Kantoorbenodigdheden	1.474	1.911
Computerkosten	9.094	5.583
Telefoon	1.867	1.542
Porti- en vracht	447	820
Internetaansluiting	1.002	991
Bestuurskosten	1.315	3.356
Beleidsvorming	28.706	12.569
Keurmerk C.B.F./ Bijdrage VFI	4.760	6.192
Representatie	484	894
Verzekeringen	3.237	4.174
Overig	-34	46
	-----	-----
<i>Totaal Kantoor- en algemene kosten</i>	52.352	38.078
	=====	=====
=		

21. Afschrijvingen en bankkosten

Afschrijvingen		
Inventaris en Installaties	1.466	1.693
Automatisering	902	823
	-----	-----
	2.368	2.516
Bankkosten	1.189	1.045
	-----	-----
<i>Totaal Afschrijvingen en bankkosten</i>	3.557	3.561
	=====	=====

Verschillenanalyse rekening versus begroting

Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van €72.500 is dit bedrag in werkelijkheid €595.606. Het verschil wordt met name veroorzaakt door ontvangst van niet-begrote nalatenschappen van €518.936. De bestedingen aan de doelstellingen is €180.000 lager dan begroot, met name vanwege het geen doorgang vinden van het wijkgerichte (D.O.G.)-project, onder Bevordering Verantwoord Hondenbezit, dat een vervanging vond in een pilot met dierenartsen en politie, waarvoor in het pilotjaar veel lagere kosten zijn gemaakt. Daarnaast is onder Politieke & Juridische activiteiten minder ten uitvoer gebracht dan begroot op het gebied erfelijke extremiteiten van honden. Hier waren kosten geraamd voor een rechtszaak om wetsartikel 3.4 door de overheid ingevuld te zien. Doordat de overheid maatregelen aankondigde, is besloten deze af te wachten. Tot slot is onder Dierverwaarlosing en -mishandeling (DVM/Inspectie) uitdieping van een aantal dierforensische zaken begroot, waarop door de betrokken partijen in 2018 geen beroep is gedaan. Tot slot was met betrekking tot dierforensisch begroot voor productie van educatief (film)materiaal, dat o.a. na gespreksvoering met afnemers van de educatie nog niet voldoende op de doelgroep kon worden aangesloten.

OVERIGE GEGEVENS

Toerekening exploitatiesaldo

Op de bestemmingsreserves zijn de kosten in mindering gebracht die besteed zijn aan de respectievelijke doelstellingen. Om de reserves weer op het oude peil te krijgen hebben vanuit het exploitatiesaldo toevoegingen plaats gevonden. De bestemmingsreserve IDG en Hulpverlening Dierentehuizen zijn i.v.m. gewijzigd beleid overgeheveld naar bestemmingsreserves voor de nieuwe activiteiten die vanaf 2018 worden uitgevoerd.

Tijdens de ledenvergadering waarop de jaarrekening zal worden vastgesteld, zal worden voorgesteld het exploitatiesaldo op de hiervoor vermelde wijze te verdelen. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

De samenstelling van het bestuur is bij opmaak van het jaarverslag:

Dhr. mr. T.I.M. Bosch	voorzitter	(zitting sinds 2013)
Dhr. D. ten Holder MA	bestuurslid	(zitting sinds 2017)
Mw. mr. B.E.V. Langelier	bestuurslid	(zitting sinds 2009)
Dhr. mr. G.J. van Slooten	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Mw. mr. L.E.D. Tjeertes	secretaris	(zitting sinds 2016)
Dhr. R.M. de Vink	penningmeester	(zitting sinds 2013)
Dhr. mr. drs. E. Virginia	bestuurslid	(zitting sinds 2017)

Mw. Ir. I.R. van Herwijnen, directeur
Den Haag, 6 juni 2019

**CONTROLEVERKLARING
VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**

Aan: het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Koninklijke Hondenbescherming te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Koninklijke Hondenbescherming per 31 december 2018 en van het saldo van baten en lasten over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Koninklijke Hondenbescherming zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijnen 650 Fondsenwervende Organisaties.